

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

1 Temmuz 2022’de Meclis Genel Kurulunda kabul edilen 7417 sayılı Kanun’un “Varlık barışı” ile ilgili düzenlemeleri.

No: 2022 – 85

Tarih: 05.07.2022

Özet: 1 Temmuz 2022 tarihinde Meclis Genel Kurulunda kabul edilen 7417 sayılı Kanun’un varlık barışı ile ilgili düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir:

- Gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31 Mart 2023 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilebilecektir.
- Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen yurt dışı varlıklara ilişkin olarak bu varlıkların değeri üzerinden; 30 Eylül 2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1, 1 Ekim 2022 tarihi ile 31 Aralık 2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2, 31 Mart 2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3 oranında vergiyi bildirim sahibinden peşin olarak tahsil edeceklerdir. Bu vergi, bildirimi izleyen ayın 15. günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunulan vergi dairesine beyan edilecek ve aynı sürede ödenecektir.
- Bildirilen yurt dışı varlıkların, Türkiye’deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az bir yıl süreyle tutulması halinde vergi oranı %0 olarak uygulanacaktır.
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri sahip oldukları, Türkiye’de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlarını, 31 Mart 2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edebileceklerdir.
- Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden %3 oranında vergi tarh edilecek ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir.
- Ödenen bu vergiler hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.
- Bildirilen ve beyan edilen varlıklar, Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler tarafından bildirim veya beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilecektir.
- Varlıklar, bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir.
- Bildirilen veya beyan edilen varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır.
- Ancak bu hükümden faydalanılabilmesi için; bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi ve yurt dışında bulunan varlıklarını bildirenlerin bu varlıkları, bildirim yapıldığı tarihten itibaren 3 ay içinde Türkiye’ye getirmeleri veya Türkiye’deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeleri gerekmektedir.

Yukarıdaki düzenlemeler, Kanun’un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

1 Temmuz 2022 tarihinde Meclis Genel Kurulunda kabul edilen 7417 sayılı “Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 50. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanunu’na geçici 15. madde eklenmiştir. Bu hüküm ile kamuoyunda “Varlık barışı” olarak adlandırılan, yurt dışında ve yurt içinde bulunan bazı varlıkların bildirilmesi ve beyan edilmesi halinde vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacağına ilişkin uygulama yeniden getirilmektedir.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

1. Yurt dışında bulunan varlıkların bildirim

Gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan; **para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31 Mart 2023 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilebilecektir.**

Bu varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan **kredilerin** en geç 31 Mart 2023 tarihine kadar **kapatılmasında kullanılabilir**. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılacaktır.

Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan **sermaye avanslarının**, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların en geç 31 Mart 2023 tarihine kadar defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla bu madde hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden bildirilen varlıkların değeri üzerinden;

- 30 Eylül 2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1,
- 1 Ekim 2022 tarihi ile 31 Aralık 2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2,
- 31 Mart 2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3,

oranında peşin olarak tahsil ettikleri **vergiyi, bildirim izleyen ayın 15. günü akşamına kadar** vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine **beyan eder ve aynı sürede öderler**. Ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

Bildirilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren **en az bir yıl süreyle tutulması halinde vergi oranı %0 olarak uygulanır**. Bu takdirde, banka ve aracı kurumlar tarafından bildirim esnasında tahsil edilerek vergi dairesine ödenen vergi, bildirim sahibinin ilgili vergi dairesine başvurusu üzerine iade edilir.

2. Yurt içi varlıkların vergi dairesine beyan edilmesi

Yurt içi varlıklarla ilgili hüküm sadece kayıtların düzeltilmesini içerdiğinden, bu düzenlemeden yalnız gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, **gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri** sahip oldukları, Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan **para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlarını, 31 Mart 2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edebileceklerdir**.

Vergi dairelerine **beyan edilen varlıkların değeri üzerinden %3 oranında vergi tarh** edilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı **izleyen ayın sonuna kadar ödenir**. Ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

Beyan edilerek işletme kayıtlarına alınacak taşınmazların işletmeye devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden, Harçlar Kanunu uyarınca harç alınmaz, bu taşınmazların işletmeye devri Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80. maddesi uygulamasında elden çıkarma sayılmaz.

3. Ortak hükümler

a. Defterlere kayıt

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Bildirilen yurt dışı varlıklar ile vergi dairesine beyan edilen yurt içi varlıklar, Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler tarafından bildirim veya beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu madde hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemez, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez.

Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler.

b. İşletmeden çekiş

Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz ve **bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla** vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın **işletmeden çekilebilir**.

c. Amortisman uygulaması ve satış zararları

Bildirim ve beyana konu edilen varlıklarla ilgili olarak Vergi Usul Kanunu'nun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

d. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanların durumu

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar, beyan dışındaki diğer şartlar aranmaksızın madde hükümlerinden yararlanabilirler, bunlar tarafından taşınmaz dışındaki varlıkların en geç beyan tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırılmak suretiyle tevsik edilmesi zorunludur.

4. İnceleme ve tarhiyat yapılmaması

Bildirilen veya beyan edilen varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır.

Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen veya beyan edilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda matrah farkına ilişkin tarhiyat yapılmaz.

Bulunan matrah farkının, bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespitine rağmen söz konusu varlık tutarlarından büyük olması durumunda sadece aradaki fark tutar üzerinden vergi tarhiyatı yapılır.

Vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararları sonucunda bildirim veya beyana konu edilen varlıklar dışındaki nedenlerle matrah farkı tespit edilmesi durumunda, bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarlar, bulunan matrah farkından mahsup edilmeksizin tarhiyat yapılır.

Kanun kapsamındaki yurt dışı varlıkların bildirildiği halde, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmemesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi ile bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi ve bu maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi hallerinde yukarıdaki hükümden (inceleme ve tarhiyat yapılmaması) yararlanılamaz.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Vergi incelemesine başlanılan veya takdir komisyonuna sevk edilen tarihten sonra bu madde kapsamında yapılan bildirim ve beyanlar dolayısıyla söz konusu inceleme veya takdir komisyonu kararları sonucunda yapılacak tarhiyatlar için de yukarıdaki inceleme ve tarhiyat yapılmaması hükmü uygulanmayacaktır.

Tahakkuk eden verginin vadesinde ödenmemesi vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmez. Tahsil edilmiş olan vergiler red ve iade edilmez.

Bildirim ve beyan süresi sona erdikten sonra bildirim veya beyanlara ilişkin düzeltme yapılması mümkün bulunmamaktadır.

7417 sayılı Kanun'un, sirkülerimizin yayım tarihi itibarıyla henüz Resmî Gazete'de yayımlanmadığını hatırlatmakta fayda görmekteyiz. Yukarıdaki düzenlemeler **Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.**

Saygılarımızla.